

UCHWAŁA NR LVIII/501/2024

RADY POWIATU W LIPNIE

z dnia 12 stycznia 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lipnowskim na lata 2024- 2026”

Na podstawie art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm: Dz. U. z 2023 r. poz. 1429) oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 ze zm. Dz. U. z 2023 r. poz. 572), uchwała się, co następuje:

§1. Przyjmuje się „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lipnowskim na lata 2024-2026”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Lipnie.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Anna Smuzewska
Anna Smuzewska

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy między innymi obowiązek opracowania i realizacji 3-letniego programu rozwoju pieczy zastępczej, zawierającego między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady powiatu.

W opracowany Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lipnowskim na lata 2024-2026 położono nacisk na zadania wynikające wprost z ustawy (tj. zapewnienie pieczy zastępczej oraz udzielania świadczeń) oraz na działania profilaktyczne i międzyinstytucjonalną współpracę, których celem jest wyposażenie rodzin i wychowanków w kompetencje pozwalające im w przyszłości funkcjonować poza systemem pomocy społecznej.

Przyjęty Uchwałą Rady Powiatu w Lipnie Nr XXIV/208/2021 w dniu 12 marca 2021 r. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lipnowskim obejmował lata 2021-2023. Koniecznym zatem stało się przyjęcie Programu na kolejne lata. Pozwoli to zapewnić ciągłość we wspieraniu i rozwoju pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy rodzinie.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione.

Przewodnicząca Rady

Anna Smużewska

Załącznik do Uchwały Rady Powiatu

w Lipnie

Nr LVIII/501/2024

z dnia 12 stycznia 2024 r.

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE LIPNOWSKIM
NA LATA 2024-2026**

Spis treści

I. Wstęp.....	str.2
II. Piecza zastępcza w Powiecie Lipnowskim.....	str.3
2.1. Charakterystyka rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023.....	str.3
2.2. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023.....	str.6
2.3. Usamodzielnianie wychowanków pieczy zastępczej.....	str.7
2.4. Projekt partnerski „Rodzina w Centrum 3”	str.8
III. Analiza zagrożeń środowisk rodzin biologicznych w Powiecie Lipnowskim.....	str.9
3.1. Rodziny przejawiające trudności opiekuńczo — wychowawcze objęte wsparciem ośrodków pomocy społecznej	str.9
3.2 Liczba rodzin objętych nadzorem kuratorskim.....	str.12
IV. Analiza i wnioski.....	str.12
V. Cele i zadania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lipnowskim na lata 2024-2026.....	str.13
5.1. Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej	str.16
5.2 Plan ograniczenia liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	str.20
VI. Limit rodzin zastępczych zawodowych.....	str.22
VII. Finansowanie Programu.....	str.23
VIII. Beneficjenci i realizatorzy Programu	str.23
IX. Monitoring i ewaluacja.....	str.23
Spis tabel.....	str.25
Spis wykresów.....	str.26

I. Wstęp

Misją Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie jest zapewnienie wsparcia rodzinom, dzieciom, pomoc usamodzielniającym się wychowankom pieczy zastępczej oraz zapewnienie pomocy i wsparcia osobom niepełnosprawnym. Jako PCPR tworzymy instytucję przyjazną, zorientowaną przede wszystkim na niesienie pomocy, Centrum stara się zapewnić swoim klientom wysokiej jakości usługi. Świadczenie pomocy, niezależnie od jej formy, jest nieodpłatne i dobrowolne.

Realizacja misji przekłada się na profesjonalne załatwianie spraw w trybie i terminach określonych przepisami prawa, przy gospodarnym wykorzystaniu środków, którymi dysponujemy, doskonaleniu organizacji pracy, zatrudnieniu wykwalifikowanych pracowników, indywidualnym podejściu do problemów i potrzeb klientów.

„Miarą Twojego człowieczeństwa jest wielkość troski o drugiego człowieka”. (Ks. Mieczysław Maliński)

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2024-2026, zwany dalej Programem, został opracowany w oparciu o założenia ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z preambułą ustawy jej celem podstawowym jest:

1. dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, troska o ich harmonijny rozwój i przyszła samodzielność życiowa oraz ochrona ich praw i wolności,
2. dobro rodziny, która stanowi podstawową komórkę społeczną oraz naturalne środowisko rozwoju oraz dobro wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci.

Cel ten może być osiągnięty przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzinami.

Ustawa w sposób kompleksowy reguluje zagadnienia pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz określa konsekwencje bezskuteczności udzielanej pomocy poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

Art. 180 pkt. 1 przedmiotowej ustawy wskazuje na obowiązek opracowania i realizacji przez powiat 3-letniego programu rozwoju pieczy zastępczej, zawierającego między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Powiat Lipnowski Uchwałą Rady Powiatu w Lipnie Nr XXIV/208/2021 z dnia 12 marca 2021 r. przyjął Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lipnowskim na lata 2021-2023, który realizowany był przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie.

W związku z powyższym zaistniała konieczność opracowania nowego – aktualnego dokumentu adekwatnie do potrzeb oraz możliwości organizacyjnych i finansowych powiatu na lata 2024-2026.

Określenie potrzeb w zakresie pieczy zastępczej pozwoliło na wytyczenie kierunków działań, w poszczególnych latach z uwzględnieniem środków finansowych koniecznych do ich realizacji.

W programie położono nacisk na zadania wynikające wprost z ustawy (tj. zapewnienie pieczy zastępczej oraz udzielania świadczeń) oraz na działania profilaktyczne i międzyinstytucjonalną współpracę, których celem jest wyposażenie rodzin i wychowanków w kompetencje pozwalające im w przyszłości funkcjonować poza systemem pomocy społecznej.

Jednym z celów Strategii Polityki Społecznej Województwa Kujawsko – Pomorskiego jest podejmowanie działań na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego oraz podejmowanie działań na rzecz osób usamodzielniających się po opuszczeniu form rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Powiatowy Program rozwoju pieczy zastępczej w powiecie lipnowskim wpisuje się w następujące dokumenty strategiczne: Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lipnowskim na lata 2016-2025, Kujawsko- Pomorski Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2028 „Rodzina jest najważniejsza”, Regionalny plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji dla województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2023-2024 oraz Ogólnopolskie ramowe wytyczne tworzenia lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych.

II. Piecza zastępcza w Powiecie Lipnowskim

2.1. Charakterystyka rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Najbardziej pożądaną formą pieczy zastępczej jest forma rodzinna z uwagi na możliwość stworzenia warunków opieki i wychowania najbardziej zbliżonych do rodziny naturalnej.

1. Formy rodzinne, w tym:
 - a. rodziny zastępcze:
 - spokrewnione,
 - niezawodowe,
 - zawodowe, w tym: zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne,
 - b. rodzinne domy dziecka.
2. Formy instytucjonalne, w tym:
 - a. placówki opiekuńczo – wychowawcze, w tym typu:
 - socjalizacyjnego,
 - interwencyjnego,
 - specjalistyczno – terapeutycznego,
 - rodzinnego,
 - b. regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne,
 - c. interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Harmonijny rozwój dziecka jest możliwy tylko wówczas, kiedy zaspokajane są jego potrzeby. Jednymi z najistotniejszych potrzeb dziecka jest potrzeba bliskości, przynależności, akceptacji. Najlepszym miejscem doświadczania bliskości jest sprawnie funkcjonująca rodzina. W sytuacjach, kiedy dysfunkcje występujące w danym środowisku uniemożliwiają bezpieczny pobyt i rozwój dziecka, należy zapewnić mu opiekę.

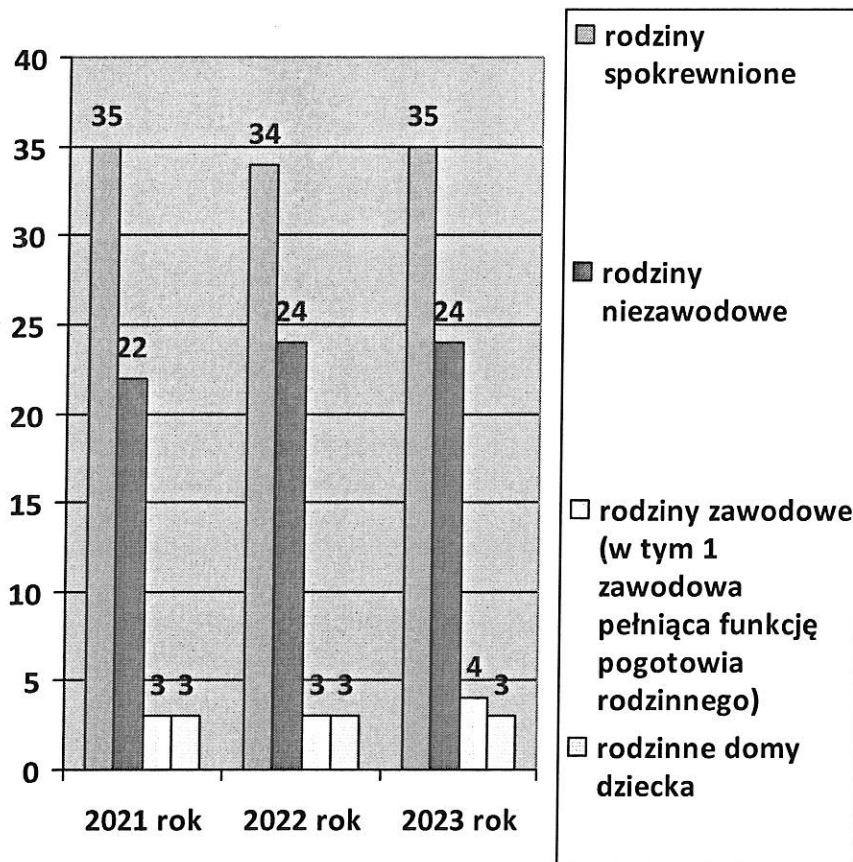
Niestety istnieją rodziny, których funkcjonowanie jest zaburzone i wymagają one pomocy z zewnątrz, ponieważ same nie są w stanie rozwiązać problemów, które piętząc się pogłębiają tylko ich niewydolność. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej ma być i powinno być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych w Powiecie Lipnowskim – struktura z podziałem na gminy, w których rodzina zamieszkuje.

Gminy	Ilość rodzin zastępczych		
	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Miasto Lipno	18	17	16
Gmina Lipno	10	9	10
Kikół	6	8	7
Wielgie	6	6	7
Skępe	8	10	10
Chrostkowo	3	4	5
Tłuchowo	3	3	3
Dobrzyń n/Wisłą	7	5	5
Bobrowniki	2	2	3
RAZEM	63	64	66

Źródło: Dane PCPR w Lipnie

Wykres 1: Liczba rodzin zastępczych w Powiecie Lipnowskim w latach 2021-2023 – struktura z podziałem na typy rodzin

Źródło: Dane PCPR w Lipnie

Zgodnie z art. 132 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Organizator dokonuje oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

W latach 2021-2023 PCPR w Lipnie dokonał łącznie 61 ocen rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.

Tabela 2. Liczba dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych w Powiecie Lipnowskim – struktura z podziałem na gminy, w których rodzina zamieszkuje.

	Ilość dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej		
	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Miasto Lipno	23	21	20
Gmina Lipno	22	19	22
Kikół	11	16	13
Wielgie	8	7	10
Skępe	12	13	13
Chrostkowo	14	17	17
Tłuchowo	4	4	4
Dobrzyń n/Wisłą	12	6	6
Bobrowniki	2	2	4
RAZEM	108	105	109

Źródło: Dane PCPR w Lipnie

Tabela 3. Liczba dzieci z terenu Powiatu Lipnowskiego objętych pieczą zastępczą poza terenem powiatu lipnowskiego.

L.p.	Powiat	Liczba dzieci w latach		
		2021 rok	2022 rok	2023 rok
1.	Miasto Bydgoszcz	2	2	2
2.	Miasto Konin	1	1	1
3.	Miasto Włocławek	2	2	2
4.	Miasto Kraków	0	1	1
5.	Miasto Sosnowiec	1	0	0
6.	Bydgoski	4	4	4

7.	Staszowski	3	3	1
8.	Czarnkowsko - Trzcianecki	1	1	1
9.	Toruński	8	8	7
10.	Mogileński	1	1	1
11.	Płocki	1	1	1
12.	Golubsko-Dobrzyński	1	1	1
13.	Sierpecki	1	1	0
14.	Rypiński	1	1	0
15.	Tomaszów Mazowiecki	0	0	1
16.	Radziejowski	1	0	0
	Razem	28	27	23

Źródło: Dane PCPR w Lipnie

2.2. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Instytucjonalną pieczę zastępczą, zgodnie z art. 93 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tworzą:

- placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne,
- interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Do zadań powiatu należy prowadzenie oraz zapewnianie dzieciom z terenu powiatu pieczy zastępczej w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej trafiają na podstawie postanowienia sądu. Podkreślenia wymaga fakt, iż instytucjonalne formy pieczy zastępczej mają charakter małych, kameralnych placówek dostosowanych do wieku oraz potrzeb dzieci.

Na terenie Powiatu Lipnowskiego funkcjonują obecnie 3 placówki opiekuńczo – wychowawcze, które dysponują 42 miejscami.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych w Lipnie (stan na dzień 31.12.2023 r.)

- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza „Parkowa” w Lipnie, która powstała z przekształcenia POW w Lipnie (istniejącej od maja 2009 r.), z siedzibą: ul. Okrzei 4, 87-600 Lipno, typu socjalizacyjnego z wyodrębnionymi miejscami interwencyjnymi, przeznaczona dla 14 dzieci (**przebywało 18 dzieci w tym 18 pochodzących z powiatu lipnowskiego**)

- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza „Na Zakręcie” w Lipnie, z siedzibą: ul. Platanowa 2, 87-600 Lipno, typu socjalizacyjnego, przeznaczona dla 14 dzieci (**przebywało 15 dzieci w tym 14 pochodzących z powiatu lipnowskiego**)
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza „Zakątek” w Lipnie z siedzibą; ul. Platanowa 4, 87-600 Lipno, przeznaczona dla 14 dzieci (**przebywało 12 dzieci w tym 12 pochodzących z powiatu lipnowskiego**)

Wszystkie placówki funkcjonują od dnia 28.09.2018 r.

Tabela 4. Liczba dzieci umieszczonych w Placówkach Opiekuńczo Wychowawczych w Lipnie.

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	58	49	53

Źródło: Dane PCPR w Lipnie

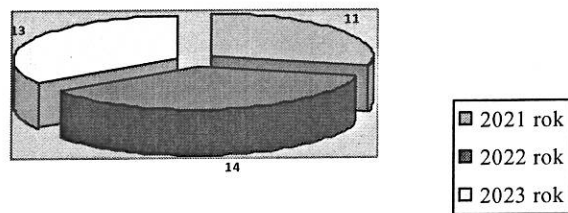
Tabela nr 4 przedstawia liczbę dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych z podziałem na lata. Nadmienić należy, iż w placówkach poza powiatem zgodnie z zawartymi porozumieniami według stanu na dzień 31.12.2023 r. przebywa 6 dzieci. Wynika to z braku wolnych miejsc w placówkach na terenie Powiatu Lipnowskiego. Łącznie w 2023 r. poza terenem powiatu przebywało 12 dzieci. Liczba dostępnych miejsc nie pokrywa bieżącego zapotrzebowania w tym zakresie. Powyższe ma wpływ na czas realizacji postanowień sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy, przy pełnym obłożeniu dostępnych miejsc w funkcjonujących placówkach.

2.3. Usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu

- 1) przyznaje się pomoc na:
 - a) kontynuowanie nauki
 - b) usamodzielnienie
 - c) zagospodarowanie
- 2) udziela się pomocy w uzyskaniu:
 - a) odpowiednich warunków mieszkaniowych
 - b) zatrudnienia
- 3) zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną

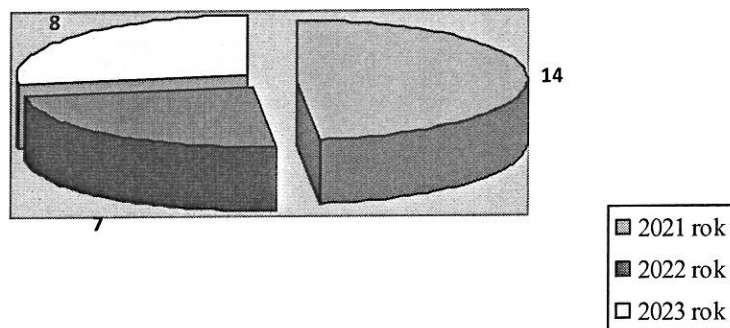
Wykres 2. Liczba usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Źródło: Dane PCPR w Lipnie

W latach 2021-2023 w rodzinnych formach pieczy zastępczej usamodzielniało się łącznie 38 wychowanków.

Wykres 3. Liczba usamodzielnianych wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Źródło: Dane PCPR w Lipnie

W latach 2021-2023 w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej usamodzielniało się łącznie 29 wychowanków.

Usamodzielnieni wychowankowie wraz z opiekunami tworzyli indywidualne programy usamodzielnienia, określając w nich plany edukacyjne, zawodowe i mieszkaniowe. Wychowankowie utrzymywali stały kontakt z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie uzyskania przysługującym im świadczeń i form wsparcia oraz brali udział w szkoleniach podnoszących ich kompetencje społeczne.

2.4. Projekt partnerski „Rodzina w Centrum 3”

Od dnia 01.01.2021r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie wraz z 23 partnerami z terenu Województwa Kujawsko – Pomorskiego przystąpiło do realizacji projektu partnerskiego realizowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu pn. „Rodzina w Centrum 3”. Jest to kontynuacja projektów „Rodzina w Centrum” oraz „Rodzina w Centrum 2”. Projekt Rodzina w Centrum 3 współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa

Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020, Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych. Realizacja projektu planowana jest do 31.12.2023r.

W ramach projektu na terenie Powiatu Lipnowskiego udzielano porad pedagogicznych, psychologicznych oraz logopedycznych. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej, zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej brały udział w warsztatach socjoterapeutycznych. Rodzice zastępczy, a także rodzice biologiczni wzięli udział w warsztatach dla rodziców. Dzieci rodziców korzystających z warsztatów mogły w tym samym czasie skorzystać z zajęć animacyjnych. Rodziny zastępcze skorzystały również z godzin superwizji. Wychowankowie wraz z rodzicami zastępczymi i rodziny biologiczne objęte były również pomocą psychoterapeuty w ramach terapii indywidualnej. Zorganizowane zostały również spotkania dot. rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo – wychowawczych do 14 dzieci. Ponadto został złożony wniosek o dofinansowanie projektu „Rodzina w Centrum Nowa perspektywa” na lata 2024-2027.

III. Analiza zagrożeń środowisk rodzin biologicznych w Powiecie Lipnowskim

3.1. Rodziny przejawiające trudności opiekuńczo – wychowawcze objęte wsparciem ośrodków pomocy społecznej

Tabela 5. Liczba rodzin w latach 2021-2023 przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich objętych pomocom ośrodka w podziale na gminy

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Lipno m.	5	4	13
Lipno g.	29	33	52
Kikół	66	64	64
Wielgie	143	161	93
Skępe	17	18	16
Chrostkowo	13	16	17
Tłuchowo	47	78	47
Dobrzyń n/W	59	63	26
Bobrowniki	11	7	5
RAZEM	390	444	333

Źródło: Dane pozyskane z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Lipnowskiego

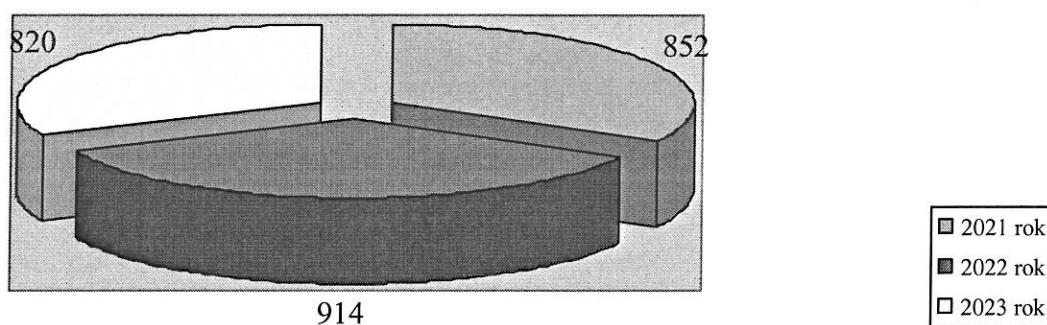
Z analizy danych przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Lipnowskiego wynika, że łącznie w latach 2021-2023 obejmowały one pomocą łącznie 1 167 rodzin, które przejawiały trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Tabela 6. Liczba dzieci w latach 2021-2023 wychowujących się w rodzinach przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich objętych pomocą ośrodka w podziale na gminy

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Lipno m.	12	12	38
Lipno g.	77	92	139
Kikół	134	130	126
Wielgie	315	341	275
Skępe	24	41	31
Chrostkowo	42	34	31
Tłuchowo	102	129	115
Dobrzyń n/W	120	117	54
Bobrowniki	26	18	11
RAZEM	852	914	820

Źródło: Dane pozyskane z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Lipnowskiego

Wykres 4. Liczba dzieci w rodzinach przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Źródło: Dane pozyskane z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Lipnowskiego

W rodzinach przejawiających trudności w sprawowaniu opieki i wychowaniu jest łącznie 2 586 dzieci.

Tabela 7. Liczba dzieci w latach 2021-2023 wychowujących się w rodzinach, którym przyznano asystenta rodziny w podziale na gminy

	2021 rok	2022 rok	2023 rok

Lipno m.	59	60	42
Lipno g.	41	45	90
Kikół	41	41	44
Wielgie	17	19	36
Skępe	24	41	31
Chrostkowo	21	20	17
Tłuchowo	32	32	26
Dobrzyń n/W	30	32	22
Bobrowniki	26	18	11
Razem:	291	308	319

Źródło: Dane pozyskane z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Lipnowskiego

Łącznie w okresie od 2021 r. do 2023 r. na terenie Powiatu Lipnowskiego aż 918 dzieci wychowywało się w rodzinach, które objęte były pomocą asystenta rodziny.

Na podstawie danych przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej wynika, iż w roku 2021 - 118 rodzin objęto pomocą asystenta rodziny, w roku 2022 było to 126 rodzin zaś w roku 2023 były to 143 rodziny objęte zostały asystenturą.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodziny mogą otrzymać wsparcie poprzez działania instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, placówek wsparcia dziennego czy rodzin wspierających. Praca z rodziną może być w szczególności w formie:

- poradnictwa specjalistycznego,
- terapii i mediacji,
- usług dla rodzin z dziećmi w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- grup wsparcia i grup samopomocowych.

Gminy Powiatu Lipnowskiego wskazują na wsparcie rodzin biologicznych w następujących formach:

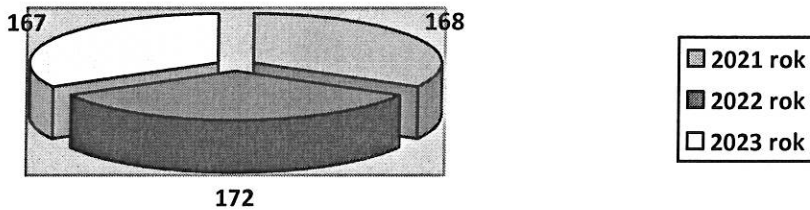
Formy wsparcia oferowane rodzinom biologicznym przez gminy:

- pomoc asystenta rodziny,
- praca socjalna,
- pomoc psychologiczna,
- pomoc finansowa,
- pomoc rzeczowa,
- pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym,
- wsparcie terapeutyczne,
- zasiłki okresowe, celowe,
- dożywianie dzieci w szkole,
- zasiłki rodzinne,
- alimenty oraz świadczenia 500+,
- świadczenia i usługi środowiska lokalnego w celu umożliwienia dziecku funkcjonowania w rodzinie naturalnej lub powrót do niej w możliwie najkrótszym czasie.

3.2. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratorskim

Sąd ogranicza władzę rodzicielską poprzez nadzór kuratorski rodzinom niewydolnym wychowawczo i opiekuńczo.

Wykres 5. Liczba rodzin niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo objętych nadzorem kuratorskim w latach 2021-2023

Źródło: Dane pozyskane od Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Lipnie.

W Powiecie Lipnowskim w latach 2021-2023 kuratorzy obejmowali nadzorem łącznie 507 rodzin, wobec których sąd orzekł nadzór.

Kuratelę nad tymi rodzinami sprawowało w 2021 r. 4 kuratorów zawodowych i 22 kuratorów społecznych, w 2022 r. 4 kuratorów zawodowych i 22 kuratorów społecznych, w 2023 r. 4 kuratorów zawodowych i 21 kuratorów społecznych.

IV. Analiza i wnioski

Działania podejmowane wobec dzieci z pieczy zastępczej spowodowały, że 22 dzieci w latach 2021-2023 powróciło do swoich środowisk rodzinnych. Natomiast 17 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną trafiło do adopcji (wszystkie zaadoptowane dzieci opuściły pieczę zastępczą).

Od momentu wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, czyli od roku 2012 systematycznie wzrasta liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. W związku z powyższym konieczne jest podejmowanie działań przez Gminy na rzecz pracy z rodziną zmierzających do utrzymania dziecka w rodzinie oraz wzrostu liczby rodzinnych form pieczy zastępczej, jako najbardziej przyjaznych dziecku.

Budowanie pozytywnego wizerunku rodzicielstwa zastępczego pozwoli na pozyskiwanie kandydatów do pełnienia ról rodziców zastępczych oraz umożliwi organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej, w sytuacji koniecznej, dobór właściwego środowiska zastępczego bez dodatkowego obciążania już istniejących środowisk zastępczych.

Dodatkowo koniecznym jest sukcesywne podnoszenie standardów pracy wszystkich podmiotów i współpracy między nimi w zakresie realizacji ustawy przy równoczesnym udzielaniu świadczeń finansowych o charakterze obligatoryjnym oraz fakultatywnym w ramach posiadanych środków z uwzględnieniem zmian legislacyjnych. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje na wielość podmiotów i instytucji jako realizatorów i partnerów. Interdyscyplinarne podejście do założeń ustawy stanowi o jakości oferowanego wsparcia i profesjonalizmie służb zaangażowanych w ich urzeczywistnianie. Wymiana doświadczeń

i wypracowanie standardów współpracy jest jednym z koniecznych elementów do budowania zwartego systemu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej.

Udzielanie wsparcia specjalistycznego jest elementem niezbędnym do właściwego diagnozowania i budowania planu działania w sytuacji kryzysu rodzinnego.

V. Cele i zadania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lipnowskim na lata 2024-2026.

Głównym celem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026 jest wspieranie i rozwój pieczy zastępczej w powiecie lipnowskim.

Cele szczegółowe:

1. Promowanie i rozwój różnych form rodzicielstwa zastępczego.
2. Wspieranie istniejących form pieczy zastępczej.
3. Wspieranie w procesie usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

Tabela 8. Cele szczegółowe i zadania do realizacji

Cel	Zadania do realizacji	Wskaźniki
<p>Cel 1. Promowanie i rozwój różnych form rodzicielstwa zastępczego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie kampanii informacyjnej na temat rodzicielstwa zastępczego. 2. Współpraca z instytucjami i organizacjami na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego. 3. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej, zawodowej rodziny zastępczej i/lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. 4. Prowadzenie kwalifikacji oraz organizowanie szkoleń dla kandydatów rodzinnej pieczy zastępczej. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zorganizowanych imprez, konferencji, spotkań. - Liczba ulotek, publikacji prasowych, internetowych. - Liczba pozyskanych kandydatów do pełnienia rodzinnych form pieczy zastępczej. - Liczba osób przeszkolonych na kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. - Liczba osób, które uzyskały świadectwo ukończenia szkolenia. - Liczba osób, które uzyskały zaświadczenia kwalifikacyjne.

	<p>5. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.</p>	<p>- Liczba opinii psychologicznych.</p>
<p>Cel 2. Wspieranie istniejących form pieczy zastępczej.</p>	<p>1. Organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje wychowawcze rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.</p> <p>2. Udzielanie rodzinom zastępczym i prowadzącym RDD specjalistycznego wsparcia w tym: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego oraz terapeutycznego.</p> <p>3. Wsparcie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka poprzez rodziny pomocowe.</p> <p>4. Zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi przy pracach gospodarskich.</p> <p>5. Przeprowadzanie diagnoz psychofizycznych dzieci umieszczanych i przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.</p>	<p>- Ilość przeprowadzonych szkoleń.</p> <p>- Liczba osób, które ukończyły szkolenia dla rodzin zastępczych.</p> <p>- Liczba rodzin zastępczych, objętych specjalistycznym wsparciem.</p> <p>- Liczba zatrudnionych specjalistów.</p> <p>- Liczba rodzin pomocowych.</p> <p>- Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach pomocowych.</p> <p>- Liczba wydanych decyzji administracyjnych.</p> <p>- Liczba rodzin zastępczych i RDD, które skorzystały ze wsparcia osoby do pomocy.</p> <p>- Liczba przepracowanych godzin przez osoby do pomocy.</p> <p>- Liczba przeprowadzonych diagnoz.</p>

	<p>6. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz RDD opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.</p> <p>7. Wypłata wynagrodzeń i świadczeń finansowych przewidzianych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>8. Zapewnienie badań psychologicznych rodzinom zastępczym.</p> <p>9. Doskonalenie zawodowe kadry realizującej zadania z zakresu pieczy zastępczej.</p> <p>10. Realizacja programów/projektów realizowanych na rzecz pieczy zastępczej.</p> <p>11. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej –</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zatrudnionych koordynatorów. - Liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. - Liczba rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, które pobierają świadczenie. - Liczba rodzin zastępczych zawodowych/ i prowadzących rodzinne domy dziecka, którym wypłacono wynagrodzenia. - Kwota wynagrodzeń. - Liczba opinii psychologicznych. - Liczba pracowników PCPR pracujących w obszarze pieczy zastępczej, biorących udział w szkoleniach, superwizjach i konferencjach w zakresie pomocy dziecku i rodzinie. - Liczba zrealizowanych projektów.
--	---	---

	<p>pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, ośrodkiem adopcyjnym, sądami i ich organami pomocniczymi, szkołami, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, podmiotami leczniczymi oraz innymi instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny.</p>	<p>- Liczba prowadzonych spraw.</p>
<p>Cel 3. Wspieranie w procesie usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.</p>	<p>1. Pomoc w opracowaniu indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz wspieranie w ich realizacji.</p> <p>2. Udzielenie pomocy pieniężnej na usamodzielnianie i kontynuowanie nauki oraz pomocy na zagospodarowanie.</p> <p>3. Umożliwienie osobom usamodzielniającym się korzystania ze specjalistycznego poradnictwa (pomoc prawna, psychologiczna, doradztwo zawodowe).</p> <p>4. Nabywanie lub podnoszenie przez usamodzielnianych kwalifikacji zawodowych, kompetencji społecznych i edukacyjnych.</p>	<p>- Ilość opracowanych i realizowanych indywidualnych programów usamodzielnienia.</p> <p>- Liczba wychowanków, którzy zakończyli proces usamodzielnienia.</p> <p>- Liczba osób, którym udzielono wsparcia finansowanego.</p> <p>- Liczba osób objęta specjalistycznym poradnictwem.</p> <p>- Liczba wychowanków, którzy uczestniczyli w kursach, szkoleniach, warsztatach mających na celu nabycie lub podniesienie ich kompetencji i wiedzy.</p>

5.1. Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej

Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej zawiera takie cele jak:

1. rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej,
2. poprawę funkcjonowania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą,
3. współpraca podmiotów realizujących zadania w ramach wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

CEL 1: Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej	
<i>Kierunki działań</i>	<i>Zadania</i>
Poprawa postrzegania i świadomości społecznej o pieczy zastępczej	Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego w środowisku lokalnym oraz budowanie pozytywnego wizerunku rodzinnej pieczy zastępczej
Zapewnienie adekwatnej do potrzeb ilości miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej	Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz do prowadzenia rodzinnych domów dziecka
	Prowadzenie kwalifikacji i organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego
	Optymalizacja warunków do tworzenia i prowadzenia zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka
Dążenie do powrotu dzieci przebywających w pieczy zastępczej do rodziców biologicznych, a gdy jest to niemożliwe do przysposobienia dziecka lub stabilizacji jego sytuacji w pieczy zastępczej	Współdziałanie w zapewnieniu różnorodnych form wsparcia o charakterze ponadgminnym dla rodzin Powiatu Lipnowskiego w szczególności dla dzieci i młodzieży
	Współpraca z asystentami rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, pracownikami socjalnymi, sądem, kuratorami i innymi specjalistami na rzecz ustabilizowania sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej
	Umożliwianie, pomoc i zapewnienie warunków do kontaktów dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzicami biologicznymi i osobami bliskimi (o ile sąd nie zdecydował inaczej)
	Współpraca z ośrodkiem adopcyjnym i opiekunami zastępczymi w procesie przysposobienia dzieci
Poprawa funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej celem zapewnienia	Zapewnienie systemu wsparcia dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w tym specjalistycznego,

najlepszych warunków opieki i wychowania dla dzieci i młodzieży w rodzinnych formach pieczy zastępczej	w szczególności psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, psychiatrycznego oraz terapeutycznego
	Organizowanie szkoleń, warsztatów, kursów i superwizji – podnoszących kompetencje opiekunów – wychowawcze i społeczno – zawodowe rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz osób wykonujących zadania w ramach pieczy zastępczej
	Zapewnienie pomocy rodzinom zastępczym w rozwiązywaniu sytuacji problemowych
	Organizacja adekwatnego do potrzeb wsparcia dla dzieci i młodzieży umieszczanych i przebywających w pieczy zastępczej, w tym zajęć grupowych i indywidualnych: rekompensacji zaburzeń rozwojowych, wsparcia edukacyjnego, rozwoju zainteresowań i uzdolnień, spędzania czasu wolnego i wypoczynku, rozwoju umiejętności społecznych
	Wsparcie rodzin przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i osób wykonujących zadania koordynatora – zapewnienie adekwatnego do potrzeb poziomu zatrudnienia w jednostce, przede wszystkim, aby ilość rodzin objętych opieką jednego koordynatora wynosiła do 15 rodzin a rodzin będących pod opieką innych osób wykonujących zadania koordynatora nie więcej niż 30 rodzin.
	Zapewnienie przeprowadzenia przyjętym do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań specjalistycznych, w tym lekarskich a także przeprowadzania diagnoz psychofizycznych psychologa i pedagoga
	Zapewnienie wsparcia opiekunom zastępczym współpracy z rodzinami biologicznymi
	Opracowanie i rozpowszechnianie informacji dla opiekunów zastępczych w zakresie różnorodnych form wsparcia i realizacji zadań na rzecz dzieci i rodzin w środowisku lokalnym
	Zapewnienie różnych form opieki wychowawczej dla opiekunów zastępczych
	Organizacja alternatywnych metod spędzania czasu wolnego
Integracja i edukacja środowiska lokalnego pieczy zastępczej	Organizacja zajęć informacyjno – edukacyjnych dla osób sprawujących pieczę zastępczą
	Zapewnienie warunków do funkcjonowania grup wsparcia

	<p>pieczy zastępczej</p> <p>Organizacja i prowadzenie przedsięwzięć grupowych integracyjnych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych dostępnych dla osób z pieczy zastępczej, w szczególności dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka, ich opiekunów oraz najbliższego otoczenia</p> <p>Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy – rozpowszechnianie informacji o wolontariacie i tworzenie warunków do wsparcia wolontariuszy</p> <p>Rozbudowa sieci wsparcia lokalnego w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu</p>
CEL 2: Poprawa funkcjonowania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	
<i>Kierunki działań</i>	<i>Zadania</i>
Poprawne funkcjonowanie w życiu społecznym wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	Wsparcie finansowe i rzeczowe osób usamodzielnianych – udzielanie świadczeń i wsparcia dla osób usamodzielnianych
	Wspieranie osób usamodzielnianych w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym, kontynuowaniu nauki i uzyskiwaniu kwalifikacji zawodowych
	Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób usamodzielnianych, w szczególności socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego i prawnego.
	Organizacja zajęć informacyjno – edukacyjnych dla osób opuszczających pieczę zastępczą
Wzrost kompetencji społecznych i zawodowych osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą	Wyrównywanie szans wchodzenia w dorosłe życie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą m.in. przez wsparcie i zabezpieczenie im warunków mieszkaniowych
	Zapewnienie warunków do funkcjonowania grup wsparcia dla młodzieży z rodzin zastępczych i osób usamodzielnianych
	Organizowanie wsparcia ukierunkowanego na podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych osób usamodzielnianych – współpraca z lokalnym środowiskiem w tym zakresie
Optymalizacja procesu usamodzielniania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	Wypracowanie i wdrażanie standardów w zakresie usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej
	Podnoszenie kwalifikacji i zapewnienie superwizji dla osób realizujących zadania w zakresie usamodzielniania

	wychowanków pieczy zastępczej
CEL 3: Współdziałanie podmiotów realizujących zadania w ramach wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	
<i>Kierunki działań</i>	<i>Zadania</i>
Komplementarność działań podmiotów na rzecz rozwiązywania problemów społecznych w sposób umożliwiający uregulowanie sytuacji życiowej dziecka, w szczególności pozostanie dziecka lub jego powrót do rodziny biologicznej, przysposobienie, przebywanie w pieczy zastępczej oraz usamodzielnianie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	Istotą podstaw organizacyjnych systemu pieczy zastępczej jest współpraca wszystkich uczestników systemu, realizowana z założeniem partnerskich relacji i stałej wymiany wiedzy między różnymi podmiotami – działają one zgodnie z przyjętymi standardami, mają jasno przypisane zadania i odpowiedzialność, mają wiedzę o działaniach innych uczestników systemu
	Współpraca instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny w Powiecie Lipnowskim, w szczególności zapewnienie korelacji planów pomocy dziecku i planów pomocy rodzinie
	Organizacja udziału przedstawicieli instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny w powiecie lipnowskim, w szczególności ośrodków pomocy społecznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie, placówek oświatowych i sądu rodzinnego, w ocenach sytuacji dziecka i zasadności jego dalszego pobytu w pieczy zastępczej
	Stać, bieżąca współpraca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i osób wykonujących zadania koordynatora, asystentów rodziny i pracowników socjalnych, aspiranta pracy socjalnej z opiekunami zastępczymi
	Organizowanie i udział w szkoleniach, spotkaniach edukacyjnych i konferencjach w zakresie funkcjonowania pieczy zastępczej przez przedstawicieli instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny
Optymalizacja realizacji zadań na rzecz pieczy zastępczej na terenie powiatu lipnowskiego	Zapewnienie obsługi dla wdrażania zadań określonych zgodnie z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
	Zapewnienie podejmowania działań mających na celu rozwój pieczy zastępczej i wsparcia rodzicielstwa zastępczego

5.2. Plan ograniczenia liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Zakładany plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej będzie zawierał takie cele jak:

1. deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej,
2. utrzymanie obowiązującego standardu funkcjonowania placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej ma na celu dążenie do uzyskania wskaźnika deinstytucjonalności na terenie powiatu lipnowskiego na poziomie 85% zgodnego ze Strategią Rozwoju Usług Społecznych polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) przyjętą uchwałą Nr 135 Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2022 r.

CEL 1: Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej	
<i>Kierunki działań</i>	<i>Zadania</i>
Zmiany formalno-prawne (zgodnie z nowelizacją ustawy)	Wzrost wynagrodzeń w rodzinnej pieczy zastępczej
	Poprawa uwarunkowań dla procesów tworzenia nowych rodzinnych form pieczy zastępczej
	Wprowadzenie systemu teleinformatycznego – bieżące prowadzenie elektronicznych wykazów zgodnie z art. 38 d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
	Propagowanie opieki wytchnieniowej dla opiekunów zastępczych
	Wprowadzenie urlopów na warunkach urlopu macierzyńskiego (urlop adopcyjny) dla opiekunów zastępczych
	Przeciwdziałanie kryzysom w rodzinach zastępczych
CEL 2: Utrzymanie obowiązującego standardu funkcjonowania placówek opiekuńczo - wychowawczych	
<i>Kierunki działań</i>	<i>Zadania</i>
Zapewnianie dzieciom całodobowej opieki i wychowania w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Dążenie do utrzymania standardu opieki i wychowania w 14-osobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych
	W sytuacjach wyjątkowych, kierując się dobrem dziecka, przesłankami wskazującymi na brak możliwości zapewnienia dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej oraz biorąc pod uwagę szczególne potrzeby lokalne możliwe będzie dążenie do powstania nowej placówki opiekuńczo – wychowawczej
	Dążenie do umieszczania i przebywania małoletnich w zastępczej pieczy instytucjonalnej tylko w uzasadnionych przypadkach, z uwzględnieniem wieku tych dzieci, tj. powyżej 10 roku życia

<p>Poprawa funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej celem zapewnienia najlepszych warunków opieki i wychowania dla dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo – wychowawczych</p>	<p>Zapewnienie w pieczy instytucjonalnej zaspokajania niezbędnych potrzeb przyjmowanych i przebywających w niej dzieci i młodzieży na najlepszym poziomie, w szczególności realizacji potrzeb emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych</p>
	<p>W pieczy instytucjonalnej prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu wychowawczego i edukacyjnego w odniesieniu do każdego dziecka</p>
	<p>Organizacja, adekwatnego do potrzeb, wsparcia dla dzieci i młodzieży umieszczanych i przebywających w pieczy zastępczej, w tym zajęć grupowych i indywidualnych: rekompensacji zaburzeń rozwoju, wsparcia edukacyjnego, rozwoju zainteresowań i uzdolnień, spędzania czasu wolnego i wypoczynku, rozwoju umiejętności społecznych</p>
	<p>Kadra placówek to stabilny zespół profesjonalistów, którzy mają zapewnioną możliwość doskonalenia swoich kompetencji zgodnie z potrzebami rozwojowymi i specyfiką placówki oraz otrzymuje potrzebne wsparcie</p>

VI. Limit rodzin zastępczych zawodowych

Doświadczenia lat poprzednich oraz nowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej wymuszają konieczność planowania, porządkowania i szacowania. W związku z tym ważnym zadaniem programu jest ustalenie corocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych działających na terenie Powiatu Lipnowskiego, sporządzonego na podstawie danych uzyskanych z gmin powiatu lipnowskiego oraz analizy potrzeb, zagrożeń w środowisku oraz możliwości finansowych. Należy zaznaczyć, że tworzenie rodzin zastępczych uwarunkowane jest dwoma zasadniczymi czynnikami: potrzebą umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej oraz deklaracją rodzin zastępczych do sprawowania pieczy zastępczej.

Tabela 9. Limit rodzin zastępczych na lata 2024-2026

Lp.	Lata	Planowany limit rodzin zastępczych zawodowych
1.	2024	4 rodziny
2.	2025	4 rodziny
3.	2026	4 rodziny

Ustalony limit rodzin zastępczych zawodowych w miarę posiadania lub pozyskiwania środków finansowych przez Powiat Lipnowski może zostać zmieniony i uwzględniać diagnozę przeprowadzoną przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie.

VII. Finansowanie Programu

Zadania realizowane w ramach programu finansowane będą w szczególności z :

1. budżetu Powiatu Lipnowskiego,
2. budżetu Państwa,
3. budżetów samorządów gminnych (art. 191 ust. 8 i ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej),
4. budżetów powiatowych (art. 191 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – z tytułu zawartych porozumień)
5. środki z EU,
6. odpłatność rodziców biologicznych,
7. środki finansowe innych podmiotów współpracujących na rzecz realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

VIII. Beneficjenci i realizatorzy Programu

Program skierowany jest bezpośrednio do osób i rodzin w szczególności:

- dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- rodzin zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne dom dziecka,
- rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w różnych formach pieczy zastępczej,
- usamodzielnianych wychowanków oraz opiekunów usamodzielnienia,
- kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych i spokrewnionych
- kierownictwa i kadry placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Realizatorami Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026 będzie PCPR w Lipnie - Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Partnerami w realizacji założeń programu są:

- rodziny zastępcze,
- rodzinne domy dziecka
- rodziny pomocowe,
- placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- policja,
- miejskie, miejsko – gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Lipnowskiego
- sądy rodzinne,
- kuratorzy,
- placówki oświatowe,
- służba zdrowia,
- ośrodki adopcyjne,
- poradnie psychologiczno – pedagogiczne,
- Wydział Polityki Społecznej Kujawsko – Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego,
- Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej,
- organizacje pozarządowe.

IX. Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lipnowskim na lata 2024-2026 odbywać się będzie na podstawie corocznej sprawozdawczości z realizowanych celów. Informacje te

będą przedkładane Zarządowi Powiatu oraz Radzie Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie oraz efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Wykaz potrzeb w zakresie pieczy zastępczej będzie przedkładał Zarządowi Powiatu Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wraz ze złożonym sprawozdaniem.

Ewaluacja programu będzie przebiegała w oparciu o analizę i interpretację zebranych danych własnych oraz danych pozyskanych od współpracujących instytucji pomocowych. Pozyskane dane umożliwią ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym jego planowaniu, realizacji i rozwoju działań. Analiza zebranych danych pozwoli na sprawdzenie skuteczności i efektywności przyjętych założeń.

Przedstawiony „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lipnowskim na lata 2024-2026” jest dokumentem otwartym, co oznacza, że w miarę potrzeb i zmieniających się problemów społecznych określone zadania mogą ulegać modyfikacji. Wyznacza on nowe kierunki działania oraz zakłada kontynuację działań uznanych za potrzebne i wartościowe. Program uwidacznia również, że forma opieki zastępczej powinna respektować prawo dziecka do stabilnego środowiska wychowawczego, do utrzymania osobistych kontaktów z rodziną, w tym powrotu do rodziny naturalnej. Dziecku, które musi znaleźć się poza rodziną biologiczną należy stworzyć dogodne warunki najbardziej zbliżone do rodzinnych, niezależnie na jak długo trafia do innych form opieki zastępczej.

Spis tabel

- Tabela 1.** Liczba rodzin zastępczych w Powiecie Lipnowskim – struktura z podziałem na gminy, w których rodzina zamieszkuje.....str.4
- Tabela 2.** Liczba dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych w Powiecie Lipnowskim – struktura z podziałem na gminy, w których rodzina zamieszkuje.....str.5
- Tabela 3.** Liczba dzieci z terenu Powiatu Lipnowskiego objętych pieczęcią zastępczą poza terenem powiatu lipnowskiego.....str.5
- Tabela 4.** Liczba dzieci umieszczonych w Placówkach Opiekuńczo - Wychowawczych w Lipnie..... str.7
- Tabela 5.** Liczba rodzin w latach 2021-2023 przejawiających trudności w opiece i wychowaniu dzieci w podziale na gminy..... str.9
- Tabela 6.** Liczba dzieci w latach 2021-2023 wychowujących się w rodzinach przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich objętych pomocą ośrodka w podziale na gminy.....str.10
- Tabela 7.** Liczba dzieci w latach 2021-2023 wychowujących się w rodzinach, którym przyznano asystenta rodziny w podziale na gminy..... str.10
- Tabela 8.** Cele szczegółowe i zadania do realizacji.....str.13
- Tabela 9.** Limit rodzin zastępczych na lata 2024-2026..... str.22

Spis wykresów

- Wykres 1.** Liczba rodzin zastępczych w Powiecie Lipnowskim w latach 2021-2023 – struktura z podziałem na typy rodzin..... str.4
- Wykres 2.** Liczba usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023..... str.8
- Wykres 3.** Liczba usamodzielnianych wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023.....str.8
- Wykres 4.** Liczba dzieci w rodzinach przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych..... str.10
- Wykres 5.** Liczba rodzin niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo objętych nadzorem kuratorskim w latach 2021-2023.....str. 12

Przewodnicząca Rady
Anna Smużewska
Anna Smużewska